

סוג הבחינה: גמר לבתי ספר לטכנאים ולהנדסאים
מועד הבחינה: אביב תשפ"א, 2021
סמל השאלון: 717921

מדינת ישראל
משרד החינוך

מינהל במערכות בריאות

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה 26 שאלות. עליך לענות על 19 מביניהן, על-פי ההנחיות. סך-הכול – 100 נקודות.

ג. חומר עזר מותר לשימוש: אין.

ענה במחשב בלבד, בהקלדה או בהקלטה, על-פי ההתאמות שאתה זכאי להן. המחברת הריקה שניתנה לך נועדה לכתיבת טיוטה בלבד.

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר אך הן מכוונות הן לנבחנות והן לנבחנים.

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך

פרק ראשון (48 נקודות)

ענה על שתיים-עשרה מבין השאלות 1 – 16 (לכל שאלה – 4 נקודות).

1. מהם עורקים כליליים (קורונריים)?
 - א. עורקים המנקזים את הדם לחדר הימני
 - ב. עורקים המנקזים את הדם המוחזר לפרוזדור הימני
 - ג. עורקים המזרימים דם מהלב לריאות
 - ד. עורקים המזרימים דם לשריר הלב
2. איזה היגד נכון למחזור הדם הקטן של הלב?
 - א. הדם מוחזר מהריאות לחדר השמאלי, ומשם לאב העורקים
 - ב. הדם מוחזר מהריאות לווריד הנבוב העליון ומשם לעלייה הימנית
 - ג. הדם יוצא מצידו הימני של הלב לעורק הריאה ולריאות
 - ד. הדם יוצא מצידו השמאלי של הלב לעורק הריאה ולריאות
3. איזו מהפעולות שלהלן אינה טיפול ביתר לחץ דם?
 - א. הפחתה בצריכת מלחים
 - ב. הפחתה במשקל
 - ג. פעילות גופנית
 - ד. צריכת שומן רווי
4. כיצד נקרא זיהום חיידי במסתמי הלב?
 - א. מנינגיטיס – Meningitis
 - ב. אוסטיאומיאליטיס – Osteomyelitis
 - ג. פנאמוניה – Pneumonia
 - ד. אנדוקרדיטיס – Endocarditis
5. מהו סדר האיברים אשר דרכם עובר המזון בחלק ממערכת העיכול?
 - א. לוע, ושט, קיבה, המעי הגס, המעי הדק, חלחולת
 - ב. לוע, ושט, קיבה, המעי הדק, המעי הגס, חלחולת
 - ג. ושט, לוע, קיבה, המעי הדק, המעי הגס, חלחולת
 - ד. ושט, לוע, קיבה, המעי הגס, המעי הדק, חלחולת

6. גבר בן 66 פנה לרופא עור לאבחון של שומה (נקודת חן) על עורו. איזה פרופיל נתונים מעמיד את הגבר בסיכון גבוה למלנומה?
- א. עור בהיר, נגע גדול, בעל כמה גוונים וצורה לא מוגדרת
 - ב. עור בהיר, נגע קטן, בעל צבע אחיד, קיים מגיל לידה
 - ג. עור כהה, נגע אחיד ועגול
 - ד. עור כהה, נגע עם גבול ברור
7. אישה בת 39 חשה באמצעות מישוש, גוש בשד השמאלי שלה. כיצד ייעשה הבירור בבית החולים?
- א. בדיקת גינקולוג, US שחלות
 - ב. בדיקת קרדיולוג, אקו לב וביופסיה
 - ג. בדיקת כירורג שד, US שד וביופסיה
 - ד. בדיקת אורתופד, US של רקמות רכות
8. צעיר בן 22 פנה לרופא בתלונה על דימומים רבים שמופיעים לאחר חבלות קטנות. מהי האבחנה הסבירה?
- א. קרישיות יתר
 - ב. המופיליה
 - ג. לימפומה
 - ד. לוקמיה
9. רופא המשפחה מסביר למטופל כי נדרשת לו בדיקה שבה מוכנס אנדוסקופ לחלקה העליון של מערכת העיכול, הכולל את הוושט, הקיבה והתריסריון. מהו שם הבדיקה?
- א. קולונוסקופיה
 - ב. גסטרוסקופיה
 - ג. ERCP
 - ד. ארגומטריה
10. אילו חולים אינם מטופלים במכון המטולוגי?
- א. חולים במחלות ממאירות
 - ב. חולים במחלות קרישה
 - ג. חולים הזקוקים לדיאליזה
 - ד. חולים במחלות מח העצם

11. מטופל פונה למעבדה לבדיקת דם, ובדף ההפניה כתוב "קריאטינין" (creatinine).

מהי מטרת הבדיקה?

- א. לאמוד את תפקודי הכליה של המטופל
- ב. למדוד את רמת הכולסטרול של המטופל
- ג. לבדוק אם המטופל לוקה בהיפרגליקמיה
- ד. לבדוק אם קיימת אצל המטופל פגיעה ברקמת שריר הלב

12. איזו בדיקה נעשית במעבדה בקטרילוגית?

- א. משטח גרון
- ב. רמת טריגליצרידים בדם
- ג. ספירת דם
- ד. רמת הסוכר בדם

13. מינון התרופה שבו מושגת ההשפעה הרצויה של התרופה נקרא מינון:

- א. אוטואימוני.
- ב. פרמקולוגי.
- ג. תרפואטי.
- ד. טוקסי.

14. למה משמשות התרופות אמפותריצין B, פלוקונאזול ומיקונאזול?

- א. לטיפול נגד חיידקים (אנטיביוטי)
- ב. לטיפול נגד נגיפים (אנטי-ויראלי)
- ג. לטיפול נגד דלקות
- ד. לטיפול נגד פטריות

15. התרופה סלביוטמול (ונטולין) משמשת לטיפול בהתקף אסתמה. מהי אחת מתופעות הלוואי

שחשוב לציין בפני המטופל?

- א. רעד קל של כפות הידיים
- ב. נשירת שיער
- ג. פסיכוזה
- ד. קרישיות יתר של הדם

16. איזו תרופה משמשת להפחתת רמת השומנים בדם?

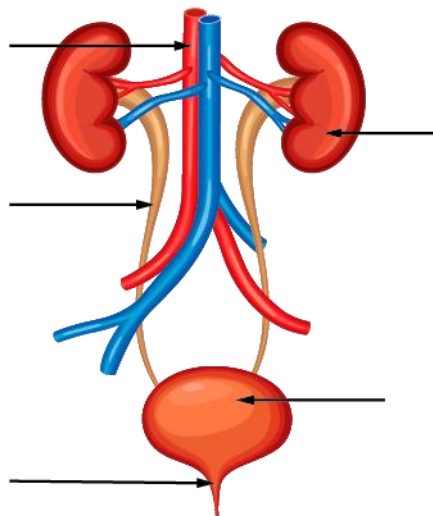
- א. מונטלוקסט (סינגלייר)
- ב. אציקלוביר (זובירקס)
- ג. פניצילין (אנטיביוטיקה)
- ד. ליפוטור (סטטינים)

פרק שני (12 נקודות)

ענה על שלוש מבין השאלות 17 – 20 (לכל שאלה – 4 נקודות).

שאלה 17

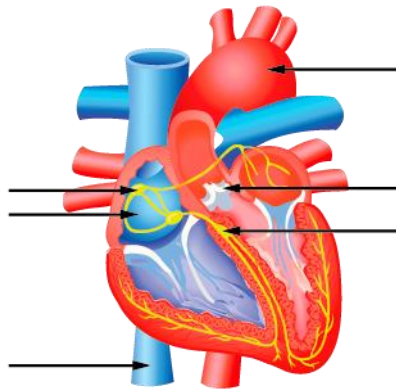
לפניך איור של מערכת השתן, ומעליו חמישה מונחים. גרור כל מונח אל המקום המתאים באיור.
המונחים: אב העורקים (אאורטה), כליה, שופכן, שלפוחית השתן, שופכה.



שאלה 18

לפניך איור של הלב וכלי הדם של הלב, ומעליו שישה מונחים. גרור כל מונח אל המקום המתאים באיור.

המונחים: עלייה ימנית, וריד נבוב תחתון, מסתם אאורטלי, אב העורקים, קשרית הסינוס, צרור הולכה על שם היס.



שאלה 19

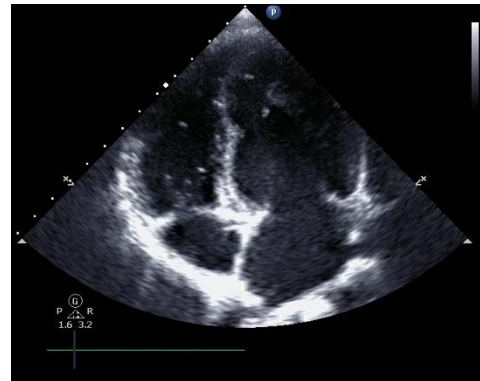
התמונות שלפניך הן ממצאים של בדיקות שנערכו לצורך הערכת תקינות הלב. הבדיקות בוצעו בשיטות שונות.

בחר בשיטת הבדיקה המתאימה לכל תמונה.

תמונה מספר	שיטת הבדיקה
1	רנטגן – צילום בית החזה; אמצעי אבחון ראשוני להערכת צל הלב ואיברים סמוכים
2	אקו לב – גלי קול המאפשרים להעריך את תפקוד הלב ומבנהו
3	מיפוי לב – החדרת חומר רדיואקטיבי הנקלט ברקמות הפעילות של הלב
4	MRI לב – שיטה תלת-ממדית להערכה מבנית של הלב
5	צנתור לבבי – צינור דק המוחדר לעורקי הלב לשם הערכה וטיפול
6	אק"ג – בדיקה הרושמת את הפעילות החשמלית של הלב



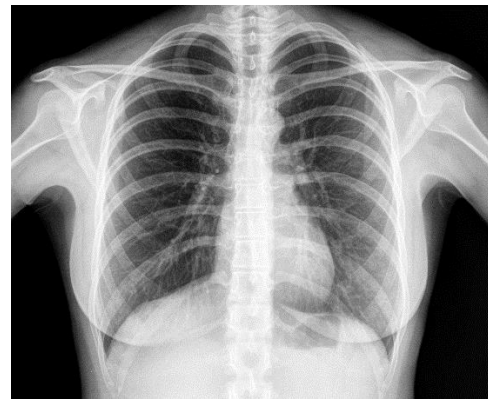
Atlas of Human Cardiac Anatomy, University of Minnesota/© medtronic (www.vhlab.umn.edu/atlas)



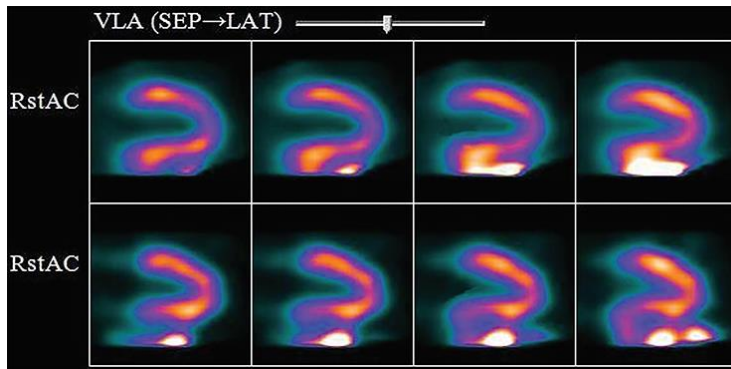
shutterstock.com



shutterstock.com



shutterstock.com



מתוך:

Figure 10. Dvorak R A, Brown R K.J., Corbett J R. Interpretation of SPECT/CT myocardial perfusion images: Common artifacts and quality control techniques. RadioGraphics 2011;31:2041-2057. ©2020 RSNA

תמונות לשאלה 19

שאלה 20

בטבלה שלפניך מוצגות בדיקות/פעולות רפואיות.

בחר במכון המתאים לביצוע של כל בדיקה/פעולה.

שם הבדיקה/פעולה	המכון שבו מתבצעת הבדיקה/פעולה
דיאליזה	מכון גסטרואנטרולוגי
ERCP	מכון אונקולוגי
חלבון עוברי	מכון גנטי
בדיקת מח העצם	מכון נפרולוגי
בדיקות רקמתיות (היסטולוגיות)	מכון פתולוגי
כימותרפיה	מכון המטולוגי
	מכון ריאות
	מכון נוירולוגי

פרק שלישי (40 נקודות)

ענה על ארבע מבין השאלות 21 – 26 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שאלה 21

- (4 נק') א. במסגרת אשפוז יום, החולה מקבל טיפול תרופתי או כירורגי, ובסיומו הוא משוחרר לביתו.
- ציין יתרון **אחד** שיש באשפוז יום עבור בית החולים, ויתרון **אחד** שיש באשפוז יום עבור החולה.
- (6 נק') ב. בבית החולים קיימים כמה חדרי מיון.
- ציין **שלושה** סוגים של חדר מיון, והסבר באיזה סוג של בעיות מטפל **כל אחד** מחדרי המיון שציינת.

שאלה 22

- סל שירותי הבריאות מכיל את רשימת השירותים הרפואיים והתרופות שנותנות קופות החולים לתושבי ישראל, במימון המדינה, על-פי חוק ביטוח בריאות ממלכתי.
- (6 נק') א. ציין **שלושה** שירותים הנכללים בסל שירותי הבריאות הבסיסי.
- (4 נק') ב. ציין **שני** מקורות למימון תקציב סל שירותי הבריאות, והסבר כל מקור מימון שציינת.

שאלה 23

- (4 נק') א. הסבר מיהו **חולה אלקטיבי**, ומיהו **חולה דחוף**. ציין היכן בבית החולים מקבלים חולה אלקטיבי, והיכן מקבלים חולה דחוף.
- (6 נק') ב. אחד המסמכים החשובים ביותר בגיליון האשפוז הוא סיכום מחלה.
- הסבר מהו **סיכום מחלה**, וציין **ארבעה** פריטים המופיעים במסמך זה.

שאלה 24

- בכל בית חולים מופעל בשעת חירום "חדר מצב" (מטה), המשמש מוקד דיווח לגורמים שונים.
- (5 נק') א. הסבר איזה מצב מוגדר **כשעת חירום** בבית חולים, וציין **שני** סוגים של אירועים שבגללם מכריזים על שעת חירום בבית חולים.
- (5 נק') ב. ציין **שתי** מטרות של **רישום ודיווח של נתונים** בשעת חירום.

שאלה 25

מערכות של ניהול סיכונים ברפואה התפתחו בכל המדינות בתגובה לריבוי התביעות בגין רשלנות רפואית ולעלויות הגדולות הכרוכות בכך.

(4 נק') א. הסבר מהי **רשלנות רפואית**.

(6 נק') ב. הסבר מהו **ניהול סיכונים קליני**, וציין שני שלבים בתהליך זה.

שאלה 26

לפניך שמונה יחידות שונות.

סמן את **ארבע** היחידות הנכללות במחלקת **רשומות**.

1. היחידה לתיעוד רפואי
2. היחידה לבקרת איכות
3. היחידה לניהול מידע רפואי
4. היחידה לתמחור שירותים רפואיים
5. היחידה לזכויות המטופל
6. היחידה לפניות הציבור
7. היחידה לסימול אבחנות
8. ארכיון

בהצלחה!